

KOMPARACIJA

i

δεινός	δεινότερος	δεινότατος
γλυκός	γλυκύτερος	γλυκύτατος
μέλας	μελάντερος	μελάντατος
σαφής	σαφέστερος	σαφέστατος

komparacija pridjeva

νζ'

α'· Σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος δ' Εὐριπίδης, ἀνδρῶν
δὲ πάντων Σωκράτης σοφώτατος. β'· Μηδὲν τοῖς
πολίταις ἐλευθερίᾳς τιμιώτερόν ἐστίν. γ'· Φίλος μὲν
Πλάτων, ἀλλὰ φιλτέρα ἢ ἀλήθειᾳ. δ'· Τῶν Δαρείου καὶ
Παρυσάτιδος παίδων πρεσβύτερος ἦν Ἀρταξέρξης,
νεώτερος δὲ Κῦρος. ε'· Οἱ κόρακες πάντων ὀρνίθων
μελάντατοί εἰσιν. ζ'· Τῇ τῶν γεραιτέρων ἐμπειρία οἱ
νεώτεροὶ παιδεύονται. ζ'· Χρὴ τὸν ἀμαθέστερον ὑπὸ τοῦ
σωφρονεστέρου διδάσκεσθαι. η'· Κῦρος αἰδημονέστερος
τῶν ἡλικιωτῶν ἦν. θ'· Ὁ ὑπὲρ τῆς πατρίδος θάνατος
παρὰ πᾶσι ἀνθρώποις εὐκλεέστατος νομίζεται. ΠΠΠΠΠΠΠΠ

i. *Sapiens (sc. est) Sophocles, sapientior Euripides, omnium vero hominum sapientissimus Socrates.* **ii.** *Civibus nihil libertate carius est.* **iii.** *Amicus Plato sed magis amica veritas.* **iv.** *Inter Darii Parysatidisque liberos major natu erat Artaxerxes, minor autem Cyrus.* **v.** *Omnibus ex avibus nigerrimi sunt corvi.* **vi.** *Juniōres seniōrum experientia erudiuntur.* **vii.** *Oportet imperitiōrem a sapientiōre doceri.* **viii.** *Cyrus suis aequalibus verecundior erat.* **ix.** *Celeberrima apud omnes (homines) mors ducitur patriae salvandae dedita. □□□□□*

i

κακός	κακίων	κάκιστος
καλός	καλλίων	κάλλιστος
αίσχρός	αίσχίων	αΐσχιςτος
ἐχθρός	ἐχθίων	ἐχθιστος
ἡδύς	ἡδίων	ἡδιστος
ταχύς	θάπτων	τάχιστος
μέγας	μείζων	μέγιστος

komparacija pridjeva

i. *Celer (sc. est) cervus, celerior ventus, celerrimus vero intellectus.* **ii.** *Homīni libēro nihil servitūte odiosius.* **iii.** *Homērus Achillem pulchriōrem celerioremq̄ esse non solum Patroclo sed omnībus quoque heroībus esse dicit.* **iv.** *Lepōres multis animalībus celeriōres sunt.* **v.** *Quid est patria pulchrius dulciusque?* **vi.** *Proditōres odiosiōres sunt quam hostes.* **vii.** *Omniū rerum sapientia pulcherrīma est, turpissīma autem omniū rerum ignorantia.*

1. Brz (sc. je) jelen, brži vjetar, a najbrži um. 2. Slobodnom čovjeku ništa nije mrskije od ropstva. 3. Homer kazuje da je Ahilej ljepši i brži ne samo od Patrokla nego i od svih heroja skupa. 4. Zečevi su brži od mnogih životinja. 5. Šta je ljepše i slađe od domovine? 6. Izdajice su mnogo mrskiji nego neprijatelji. 7. Mudrost je najljepša od svih stvari, a ne neukost najsramoćenija od svih stvari.

17

1. Menandar kaže: Najljepše je imanje ljudima obrazovanje. 2. Falaris, akragantski tiranin, bio je vrlo okrutan. 3. Svim dobrim građanima otadžbina je najdraža. 4. Mnogi smatrahu Kreza najbogatijim i najsrećnijim od svih kraljeva. 5. Najdublje rijeke su najsporije. 6. Jeleni su brži nego zečevi. 7. Spartanci bijahu ratoborniji od Atinjana. 8. Kralju Kodru bijaše domovina milija od života. 9. Minosovi zakoni bijahu najstariji. 10. Mlađi treba da poštuje starije. (pas.)

α' Μένανδρος λέγει· τὸ κάλλιστον κτήμα ἄνθρώποις
ἐστὶ παιδεία. β' Φάλαρις, ὁ τῶν Ἀκραγαντίνων
τύραννος, ὠμότατος ἦν. γ' Παρὰ πᾶσι ἀγαθοῖς πολίταις
ἡ πατρίς ἐστὶ φιλότατη (μάλιστα φίλη). δ' Οἱ πολλοὶ
πάντων βασιλέων Κροῖσον πλουσιώτατον καὶ
εὐδαιμονέστατον ἐνόμιζον. ε' Βαθύτατοὶ οἱ ποταμοὶ
βραδύτατοὶ εἰσὶν. ς' Οἱ ἔλαφοι θάπτονές εἰσι (θάπτους
εἰσὶ) τῶν λαγῶν. ζ' Οἱ Σπαρτιάται μαχिमώτεροὶ ἦσαν
τῶν Ἀθηναίων. η' Κόδρω τῷ βασιλεῖ πατρίς ἦν φιλοτέρᾳ
(μᾶλλον φίλη) ἢ ὁ βίος. θ' Οἱ τοῦ Μίνω νόμοι
παλαιτάτοὶ (παλαιότατοὶ) ἦσαν. ι' Χρὴ τοὺς
πρεσβυτέρους ὑπὸ τοῦ νεωτέρου θεραπεύεσθαι. ΠΠΠΠΠΠ

μετάφρασις

i

ἀγαθός	ἀμείνων	ἄριστος
	βελτίων	βέλτιστος
	κρείττων	κράτιστος
	λώων	λώστος
κακός	κακίων	κάκιστος
	χείρων	χείριστος
	ἥττων	(ἥκιστᾶ)
μικρός	μικρότερος	μικρότατος
	μείων	—
ὀλίγος	ἐλάττων	ἐλάχιστος
πολύς	πλείων	πλείστος
ὀάδιος	ὀάων	ὀάστος

komparacija pridjeva

νθ'

α'· Βέλτιόν ἐστὶν ἀποθνησκειν ἢ διὰ παντὸς βίου δουλεύειν. β'· Οἱ Ἕλληνες ἐνομίζοντο ἀμείνους καὶ κρείττους εἶναί πάντων βαρβάρων. γ'· Πενέστατοι ἦσαν οἱ βέλτιστοι τῶν Ἑλλήνων. δ'· Συμβουλεύω μὴ τὰ ἥδιστα, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα τοῖς πολίταις. ε'· Χαλεπὸν ἄρχεσθαί ὑπὸ χείρονος. ς'· Ἡ Ἰνδικὴ πλείστους καὶ μεγίστους ἐλέφαντάς ἐκτρέφει. ΠΠΠΠ

1. Bolje je mrijeti nego čitav život robovati. 2. Cijeni se da su Grci bolji i jači od svih varvara. 3. Najbolji od Grka (najbolji Grci) bili su (oni) siromašni. 4. Građanima savjetujem ne ono najslade nego ono najbolje. 5. Teško je biti pod vlašću lošijeg. 6. Indija gaji najviše slonova, i to najvećih.

i. *Malum injustitia majus hominibus non est.* **ii.**
Plerique veterum solem adorabant. **iii.** *Pauciora per
inimicos quam per amicos hominibus aliquando accidunt
mala.* **iv.** *In proelio Marathonio Graeci multo pauciores
erant quam Persae; sed cedit maxima quoque vis virtuti.*
v. *Oportet pueros ad meliora properare.* □□□□□□□□□□□□□□□□

XIV

i. *Celer est cervus, celerior sagitta, ventus celerrimus.* **ii.** *Exempla sunt utiliōra quam praecepta.* **iii.** *Nestor sapientior est Agamemnone.* **iv.** *Huic pōpūlo mors est carior servitū te.* **v.** *Lacedaemonii fortissīmi & audacissīmi omnium Graecōrum erant.* **vi.** *Nomen Spartāci celeberrimum est.* **vii.** *Facillimum est aliēna vitia vituperāre.* **viii.** *Regēre rem publicam difficillima ars est.*

α' Ταχὺς ὁ ἔλαφος, θάπτων δ' ὁ ἰός, τάχιστος δ' ὁ ἄνεμος. β' Τὰ παραδείγματα χρησιμώτερα ἐστὶν ἢ τὰ ἀσκούματα. γ' Ὁ Νέστωρ σοφώτερός ἐστὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος. δ' Τῷδε τῷ δήμῳ ὁ θάνατος φίλτερος (μᾶλλον φίλος, φιλίων, φιλαίτερος, φιλώτερος) τῆς δουλείας ἐστὶν. ε' Οἱ Σπαρτιᾶται ἦσαν ἀνδρειότατοὶ καὶ θρασύτατοὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων. ς' Τὸ τοῦ Σπαρτάκου ὄνομα εὐκλεέστατόν ἐστὶν. ζ' Ῥᾶστόν ἐστὶ τὰ ἀλλότρια ἁμαρτήματα ψέγειν. η' Τὸ πολιτεύεσθαι χαλεπωτάτη τέχνη ἐστὶν. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

α' Ὁ τῶν δούλων βίος χειρῶν ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἢ ἐν ταῖς Ἀθήναις. β' Πάντων τῶν ἡρώων τῶν πρὸς τῇ Τροίᾳ Ἀχιλλεὺς ἦν κάλλιστος, τάχιστος καὶ κράτιστος. γ' Οἱ Πέρσαι Κῦρον πάντων πάντα βέλτιστον ἐνόμιζον. δ' Βέλτιστοὶ πολῖται εἰσὶν οἱ θέλοντες πράττειν. ε' Μείζον κακὸν οὐκ ἔστι τῆς ἀναρχίας. ς' Χείριστοι καὶ αἴσχιστοὶ εἰσὶν οἱ τῆς πατρίδος προδόται. ζ' Ῥᾶόν ἐστι κελεύειν ἢ πείθεσθαι. η' Ὡ ἄνθρωποι, ἡ ῥάσθη καὶ ταχίστη ὁδὸς εἰς τὴν ἀρετὴν ἐστὶν ἀνδρείᾳ. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

PRILOZI

ξα'

α'· Ἄνδρείως μάχονταῖ οἱ πολῖται· περὶ γὰρ σωτηρίᾱς ὁ ἀγὼν ἐστίν. β'· Παροιμίᾱ ἐστίν· Σπεῦδε βραδέως. γ'· Πρέπει τῷ μαθητῇ σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγειν. δ'· Οἱ δικασταὶ ἰσχυρῶς κολάζουσι τοὺς ἀδικᾶ πράττοντάς. ε'· Ῥᾶον εὐρίσκομεν τὰ εἰς τὸ σῶμα ἢ τὰ εἰς τὴν ψυχὴν χρήσιμᾶ. ζ'· Οἱ ἔλαφοὶ θάπτον τρέχουσι τῶν λαγῶν, οἱ δὲ λέοντες τάχιστα. ζ'· Μᾶλλον ἀπέχομεν τῶν κολάκων ἢ τῶν ἐχθρῶν. Π

i. *Cives strenue pugnant; est enim pro salūte certāmen.*
ii. *Sententia est: Festīna lente.* **iii.** *Decet discipūlum
clare & accurāte loqui.* **iv.** *Judices maleficos severissīme
puniunt.* **v.** *Facilius invenīmus illa quae corpōri quam
illa quae anīmae prosunt.* **vi.** *Cervi currunt celerius
quam lepōres, leōnes autem celerrīme.* **vii.** *Potius ab
adulatorībus quam ab inimīcis absumus.* □□□□□□□□□□□□□□□□

XV

i. Bonus medicus bene sanat. ii. Milites nostri strenue pugnare. iii. Lingua interdum severius vulnerat quam gladius. iv. Constanti labore multas difficultates facillime superamus. v. Lucretius poeta Epicuri philosophiam pulcherrime exponit. vi. Bone magister, verbis tuis libenter paremus.

19

1. Dobra djeca rado slušaju roditelje. 2. Zlikovci ne spavaju niti mirno niti sigurno. 3. Nikad se Rimljani ne borahu hrabrije nego kod Kane. 4. U životu marljivost najviše vredi. 5. Čestiti ljudi lakše podnose smrt nego nečastan život. 6. Kažu da kleveta trči od svega najbrže. 7. Ljudi upoznaju tuđe pogreške lakše i bolje nego vlastite. □□□□□□□□□□□□□□□□

α' Οἱ ἀγαθοὶ παῖδες ἔκοντες πείθονταὶ τοῖς γονεῦσιν.
β' Οἱ κακοῦργοι οὐ καθεύδουσιν οὔτε ἤσυχον οὔτε
ἀσφαλῶς. γ' Οἱ Ῥωμαῖοι οὐδέποτε ἀνδρειότερον
ἐμάχοντο ἢ ἐν τῇ ἐν Κάνναις μάχῃ. δ' Ἐν τῷ βίῳ ἡ
φίλεργιᾶ μάλιστᾶ ἰσχύει. ε' Οἱ ἐσθλοὶ ῥᾶον φέρουσι
τὸν θάνατον ἢ τὸν βίον ἀτιμον. ς' Λέγουσι τὴν
διαβολὴν πάντων τάχιστᾶ τρέχειν. ζ' Οἱ ἄνθρωποι
ῥᾶον καὶ βέλτιον γινώσκουσιν τὰ ἀλλότρια
ἀμαρτήματα ἢ τὰ ἴδια.